

Ruijanesikon siirtokoe

Tässä testataan uhanalaisen ruijanesikon (*Primula nutans* ssp. *finmarchica*) selviytymistä erilaisissa ilmastoissa. Ruijanesikko on lailla suojeltu, pääosin arktinen merenrantalaji, jonka eteläisin muunnos (var. *jokelae*) esiintyy Perämeren rannoilla. Ilmaston lämpeneminen voi uhata Perämeren populaatioiden elinkykyä. Kasvien siirtäminen pohjoisemmaksi voi olla yksi mahdollinen keino suojella lajia.

Koeruutu on osa kuudella paikkakunnalla tehtävää koetta: sama koe on pystytetty kasvitieteellisiin puutarhoihin Tarttoon Viroon, Helsingin Kumpulaan, Joensuuhun, Raumalle, Ouluun sekä Svanvikiin Pohjois-Norjaan.

Koeruuduissa on sekä suomalaista muunnosta (var. *jokelae*) että pohjoisempaa, norjalaista muunnosta (var. *finmarchica*). Kokeen avulla voimme tutkia, onko ilmasto ratkaiseva tekijä lajin elinkyvylle sekä ovatko lajin pohjoinen ja eteläinen muunnos sopeutuneet erilaiseen ilmastoon. Samalla selviää, vaikuttaako lämpimämpi ilmasto haitallisesti eteläiseen muunnokseen ja voisiko se tulevaisuudessa elää pohjoisempana, esimerkiksi Jäämeren rannoilla.

Koe on osa Luomuksen (Luonnontieteellinen keskusmuseo) kasvitieteen yksikössä toteutettavaa Avustettu leviäminen -tutkimushanketta.

Lisätietoja:

Tohtorikoulutettava Maria Hällfors
puh. +358 (0)50 3182318
s-posti: maria.hallfors@helsinki.fi

Transplantation experiment with Siberian primrose

In this experiment we test the success of the endangered Siberian primrose (*Primula nutans* ssp. *finmarchica*) in different climates. Siberian primrose is protected by law in Finland. It is primarily an arctic species of the shores of the Arctic Sea but its southernmost variety (var. *jokelae*) occurs on the shores of the Bothnian Bay. Climate change may threaten the viability of the Bothnian Bay populations. Translocating plants to the north might be a feasible conservation option.

This experimental plot is part of an experiment conducted in six locations: the same experiment has been set up in botanic gardens in Tartu, Estonia; Helsinki, Joensuu, Rauma and Oulu, Finland; and in Svanvik, Northern Norway.

The plots contain both the Finnish and the more northern Norwegian variety (var. *jokelae* and var. *finmarchica*, respectively). With this experimental design we can compare the effect of the different climatic conditions on the plants. We can find out if climate is a decisive factor for the plants to thrive, and if the varieties are adapted to their original local climates. Similarly, we can see if a warmer climate affects the southern variety adversely and if it could be moved further north, e.g. on the shores of the Arctic Sea in the future.

The experiment is part of the research project “Assisted Migration” carried out at the Botany Unit of the Finnish Museum of Natural History LUOMUS.

Additional information:

Doctoral Student Maria Hällfors
tel. +358 (0)50 3182318
e-mail: maria.hallfors@helsinki.fi

Transplantationsförsök med strandviva

Här testar vi hur den utrotningshotade strandvivan (*Primula nutans* ssp. *finmarchica*) klarar sig i olika klimat. Strandvivan är skyddad enligt lag i Finland. Den är en huvudsakligen arktisk havsstrandsart vars sydligaste varietet (var. *jokelae*) förekommer på Bottenvikens stränder.

Klimatförändringen kan hota dessa populationers livsduglighet. En möjlig skyddsåtgärd kunde vara att flytta växterna norrut.

Denna försöksruta är en del av ett försök som utförs på sex orter. Samma försök har grundats i botaniska trädgårdar i Tartu, Estland; Helsingfors, Joensuu, Raumo och Uleåborg, Finland; samt i Svanvik i norra Norge.

Rutorna innehåller både den finska varieteten (var. *jokelae*) och den norska varieteten (var. *finmarchica*). Med hjälp av experimentet kan vi jämföra försöksorternas klimats inverkan på växterna, utreda huruvida klimatet är en avgörande faktor för artens livsduglighet samt ifall artens varieteter har anpassat sig till det lokala klimatet. Samtidigt kan vi också utreda ifall ett varmare klimat påverkar den sydliga varieteten negativt och ifall den i framtiden kunde leva längre norrut, till exempel på Ishavets stränder.

Försöket är en del av forskningsprojektet Assisterad Migration som genomförs vid LUOMUS, Helsingfors universitets Naturhistoriska centralmuseums botaniska enhet.

Tilläggsinformation:

Doktorand Maria Hällfors

tel. +358 (0)50 3182318

e-post: maria.hallfors@helsinki.fi

Transplantasjonsforsøk med Finnmarksnøkleblom

Her tester vi hvordan den truede Finnmarksnøkleblom (*Primula nutans* ssp *finmarchica*) klarer seg i ulike klima. Finnmarksnøkleblom er beskyttet ved lov i Finland. Den er en art som i hovedsak lever ved arktisk havstrand, men hvor den sørligste varianten (var. *jokelae*) forekommer ved Bottenvikens strender. Klimaendringene kan true levedyktigheten til disse bestandene. Et mulig beskyttende tiltak kan være å flytte plantene nordover.

Denne forsøksruten er en del av en studie som utføres på seks steder. Det samme eksperiment er etablert i de botaniske hagene i Tartu i Estland, i Helsinki, Joensuu, Rauma og Oulu i Finland, samt på Svanhovd i Nord-Norge.

Forsøksrutene inneholder både den finske varianten (var. *jokelae*) og den norske varianten (var. *finmarchica*). Med forsøket kan vi sammenligne klimaets innvirkning på plantene, undersøke om klimaet er en avgjørende faktor for artens levedyktighet, og om varianter av en art tilpasser seg det lokale klimaet. I mellomtiden undersøker vi også om et varmere klima påvirker den sørlige varianten negativt og om den i fremtiden kan leve lenger nord, for eksempel ved Barentshavets strender.

Forsøket er en del av forskningsprosjektet 'Assisted Migration' utført ved LUOMUS, Helsingfors universitets 'Naturhistoriska centralmuseums botaniska enhet'.

Mere informasjon:

Stipendiat Maria Hällfors

tel. +358 (0)50 3182318

e-post: maria.hallfors@helsinki.fi